

## OBVEZNI IZBIRNI PREDMET, OBDELAVA GRADIV – KOVINE,

4.12. 2020 – 18. 12. 2020

*Lep pozdrav,*

*Ker je običajno prvo delo pri izdelavi izdelka prenašanje mer z merili na material si boš danes poglobil znanje o merjenju z ogledom dokumentarnega filma:*

### **MEROSLOVJE: BREZ MERJENJ SE SVET USTAVI**

Čas, dolžina, hitrost, teža, tlak in temperatura so fizikalne lastnosti, s katerimi se srečujemo vsak dan, a jih skoraj ne opazimo. Brez merjenja se svet ustavi. Merimo v zdravstvu, merimo emisije v našem okolju, merjenje je povezano tudi z zagotavljanjem zdrave hrane. V izobraževalni oddaji o meroslovju in merskih enotah se bomo sprehodili skozi zgodbe, povezane z merskimi enotami, ki so del našega vsakdanjega življenja. Pri izdelavi izdelkov najbolj uporabljamo merjenje dolžine.



<https://www.rtvsllo.si/4d/arhiv/174406701?s=tv>

### **ODGOVORI NA VPRAŠANJI:**

**Etalon** ali pramera je vzorec z največjo točnostjo za neko mersko veličino. V preteklosti je bil meter definiran (razložen) kot desetmilijoninka razdalje med ekvatorjem in severnim tečajem po poldnevniku, ki poteka skozi Pariz. Praktična realizacija je bila dolgo časa v obliki fizičnega predmeta – prametra, palice iz platine in nato iz zlitine platine ter iridija, s katero so primerjali merilne priprave. **Kje se jo nekoč hranili?**

Leta 1960 je bila sprejeta nova definicija (razlaga), osnovana na valovni dolžini sevanja vzbujenega atoma kriptonovega izotopa  $^{86}\text{Kr}$  v vakuumu, to pa je leta 1983 nadomestila sedanja, ki omogoča večjo točnost in sicer:

dolžina enega metra je enaka razdalji, ki jo svetloba prepotuje v vakuumu v 1/299.792.458 sekunde.

## **Katera organizacija je nosilec nacionalnega etalona za dolžino v Sloveniji?**

Odgovora vtipkaj kar v moj e-naslov in ga pošlji.

[angelica.podos@guest.arnes.si](mailto:angelica.podos@guest.arnes.si)

## **KOVINSKI PAJEK**



<https://www.rtv slo.si/4d/arhiv/62279679?s=tv>

Nogice so iz zavutih pločevinastih trakov, na izbočen trup je s točkalom zarisan križ, za barvnimi stekelci pa se skriva lučka: pred desetletji so kovinski pajki krasili pročelja številnih slovenskih domov. Mnogi so prepričani, da jim prinašajo srečo, za druge so spomin na delo pri tehničnem pouku, poročno darilo ali okras na prazni fasadi. Gre za kič ali mojstrsko delo obrtnika?

Pajki s fasad počasi izginjajo, po prenovi pristanejo na podstrehi ali pa so skriti v veži. Člani Društva za domače raziskave so se odločili, da po Sloveniji raziščejo ta nenavadni pojav. Na terenu so evidentirali številne primerke in ugotovili, da obstajajo določena lokalna žarišča, kjer je gostota večja. Pajki imajo različne oblike, ki jih pogojuje tehnologija in spretnost izdelovalca. Pogosto ne sledijo anatomskim značilnostim pajkovcev, pač pa spominjajo na mravlje, ščurke in druge živali.

## NALOGA:

V svoji okolici poišči fasadnega pajka in ga fotografiraj. Če ga ne najdeš pa razmisli ali ti je všeč in bi bil zanimiv izdelek za izdelat?

Odgovor ali fotografijo pošlji do 18.12.2020 v spletno učilnico ali na moj elektronski naslov:

[angelica.podos@guest.arnes.si](mailto:angelica.podos@guest.arnes.si)

NALOGA	DO KDAJ
Odgovori na vprašanji iz prvega posnetka	do 11.12.2020
Fotografiraj kovinskega pajka ali odgovori na vprašanje iz drugega posnetka	do 18.12.2020